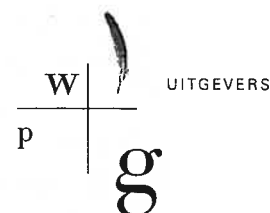

wpg uitgevers bv
Herengracht 376
1016 CH Amsterdam

Ministerie van Justitie
Directie Wetgeving, Sector Privaatrecht
De weledelgestrengte vrouwe E.D.G. Kiersch
2500 EH 's Gravenhage

Amsterdam, 29 september 2010

Betreft: voorontwerp Auteurscontractenrecht

Geachte mevrouw,

Namens WPG Uitgevers B.V. vraag ik uw aandacht voor het volgende. WPG Uitgevers is een onafhankelijke uitgeefgroep, actief op het gebied van boeken, tijdschriften en educatieve uitgaven.

Een van de kernactiviteiten van WPG Uitgevers is de uitgave van boeken voor de algemene markt. Tot haar boekenuitgeverijen behoren De Arbeiderspers, Archipel, Balans, Querido, Nijgh & Van Ditmar, Athenaeum-Polak & Van Gennep, De Bezige Bij, Thomas Rap, Cargo, Ludion, Leopold en Ploegsma. Elk van deze uitgeverijen is gericht op het rendabel uitgeven en exploiteren van relevante, kwalitatief hoogstaande producten. Die producten komen tot stand door de inspanningen van twee partijen: die van de auteur, die een artistieke en waardevolle boodschap wil overbrengen aan het publiek. En die van de uitgever, die bereid is kennis, tijd en geld in die boodschap te steken, opdat het publiek er ook daadwerkelijk kennis van kan nemen. Uitgever en auteur trekken hierin gezamenlijk op en hebben eenzelfde belang: een zo goed mogelijke exploitatie van die artistieke boodschap, in de vorm van een boek of een daarvan afgeleid product.

De boekenuitgeverijen van WPG Uitgevers zijn zich gezien het bovenstaande zeer bewust van het belang van goede, evenwichtige afspraken met auteurs. Om die reden wordt standaard gecontracteerd conform het Modelcontract voor de uitgave van oorspronkelijk literair werk. Dat contract vormt het onderhandelingsresultaat van gesprekken tussen (belangenbehartigers van) uitgevers en auteurs en weerspiegelt de belangen van beide partijen op evenwichtige wijze. Deze praktijk voldoet uitstekend en geniet veel vertrouwen bij zowel uitgevers als auteurs. Geschillen met auteurs zijn er gelukkig zelden.

Gezien de huidige, evenwichtige en goed functionerende contractspraktijk, kan niet worden gezegd dat er in de literaire boekenuitgeverij sprake is van een structureel zwakkere positie van de auteur ten opzichte van de uitgever. Die positie wordt gewaarborgd door een goed contract en door het belang dat een uitgever heeft bij een goede relatie met zijn auteur. Het wetsvoorstel beoogt dan ook iets te regelen dat, wat WPG Uitgevers betreft, geen regeling behoeft. In plaats daarvan zou invoering van het wetsvoorstel kunnen leiden tot een verslechtering van de positie van zowel uitgever als auteur. Diverse partijen hebben al gewezen op de onwenselijke consequenties die invoering van het wetsvoorstel met zich mee kan brengen. Deze reacties, van onder meer het Nederlands Uitgevers Verbond en de Literaire Uitgevers Groep, worden door WPG Uitgevers volledig onderschreven. In aanvulling daarop wensen wij graag nog een aantal specifieke onderdelen van het wetsontwerp van commentaar te voorzien.

Artikel 25 b opzegging na elke 5 jaar

Gedurende de eerste 5 jaar pleegt de uitgeverij veel investeringen in een auteur. Het gaat daarbij, los van de productiekosten van het boek, om intensieve redactionele begeleiding, marketing en publiciteit. Die investeringen worden een enkele keer relatief snel terugverdiend, veel vaker pas na verloop van jaren of helemaal niet. Een van de manieren om de gedane investeringen terug te verdienen is door middel van de exploitatie van 'nevenrechten' (het verlenen van film-, tv-, merchandiserechten). Deze exploitatie wordt vaak pas na verloop van tijd relevant. Zo werd het werk van Max Velthuis al jaren in boekvorm uitgegeven voordat er van *Kikker* een TV-serie werd gemaakt en er merchandisingartikelen op de markt kwamen. Als een auteur zijn contract na verloop van 5 jaar kan opzeggen en kan overstappen naar een andere uitgeverij, zonder dat de 'eerste' uitgeverij wordt gecompenseerd voor zijn inspanningen, leidt dat tot een situatie waarin de uitgeverij noodgedwongen een korte termijn visie moet hanteren. Er zal gekozen worden voor 'veilige' uitgaven, hetgeen zal leiden tot verschraling van het aanbod. Debutanten krijgen daardoor minder kans. Overigens heeft de opzegmogelijkheid ook gevolgen voor afspraken die de uitgeverij maakt met derden, zoals bijvoorbeeld een film- of theaterproducent. Deze afspraken hebben altijd een langere duur dan 5 jaar, in verband met de door deze binnenlandse of buitenlandse producenten zelf gedane investeringen die onmogelijk binnen zo'n korte periode kunnen worden terugverdiend. Met de invoering van een opzegmogelijkheid na 5 jaar, kan de uitgeverij in afspraken met derden slechts gedurende 5 jaar instaan voor de verleende rechten. Dat zal nevenexploitatie ernstig bemoeilijken, hetgeen niet alleen de uitgeverij benadeelt, maar ook niet in het belang is van de auteur.

Artikel 25 c recht op billijke vergoeding

WPG Uitgevers onderschrijft het uitgangspunt dat een auteur recht heeft op een billijke vergoeding. De vraag is echter wat billijk is en of dat alleen het geval is als de minister van Justitie dat heeft vastgesteld. Daarover is het wetsvoorstel niet duidelijk. Over de vraag wat moet gezien als redelijke en gangbare royaltpercentages worden daarnaast al jaren afspraken

gemaakt tussen (belangenbehartigers van) uitgevers en auteurs. Deze bandbreedtes worden gebaseerd op kennis van de markt, kennis die bij de minister van Justitie in mindere mate aanwezig zou kunnen zijn.

Artikel 25 d disproportionaliteit

Ook voor dit voorstel geldt dat WPG Uitgevers kan instemmen met het achterliggende uitgangspunt: een auteur moet kunnen meedelen in de opbrengst van de exploitatie van zijn werk als die exploitatie een groot succes is. Dit beginsel is in de literaire sector echter al jaren staande praktijk, doordat gewerkt wordt met percentages van opbrengsten en met royaltystaffels, waardoor stijgende verkopen leiden tot hogere royalties. Van een verfilming ontvangt de auteur een percentage van de inkomsten, net als voor andere vormen van nevenexploitatie. Het voorgestelde 'bestsellerbeding' voegt hieraan dan ook niets toe. In plaats daarvan kan het leiden tot onzekerheid voor de uitgever, nu hij er niet op voorhand meer van uit kan gaan dat de aan de auteur betaalde bedragen niet nog eens verhoogd worden met een vordering achteraf. Dat komt de vertrouwensrelatie met de auteur niet ten goede. Bovendien kan dit risico op een eventuele 'naheffing' leiden tot een voorzichtiger uitgavenbeleid, hetgeen een verschraling van het aanbod tot gevolg heeft.

Tot zover de visie van WPG Uitgevers op het voorontwerp. Volledigheidshalve wijzen we er op dat deze geschreven is vanuit het perspectief van de (literaire) boekenuitgeverijen van WPG Uitgevers. Dat laat onverlet dat het voorontwerp ook vergaande consequenties heeft voor de andere activiteiten van WPG Uitgevers, te weten de uitgave van tijdschriften en educatieve uitgaven. Graag verwijzen wij voor de gevolgen voor deze activiteiten naar de reacties van het Nederlands Uitgeversverbond, de Groep Publiektijdschriften, de Groep Educatieve Uitgeverijen en de reacties van onder andere Uitgeverij Zwijsen en Sanoma Uitgevers.

Hoogachtend,

WPG Uitgevers B.V.

Mr. P.J. Keuchenius

Directeur P&O en Juridische Zaken

